

CO2-MANAGEMENTPLAN N3

Organisatie: Vos Roden Beheer B.V.

Contactpersoon: Ronnie van der Vinne

Adviseur: Justin Sol

Adviesbureau: De Duurzame Adviseurs

Publicatiedatum: 1-6-2020

**de duurzame
adviseurs**

Inhoudsopgave

1	 INLEIDING EN VERANTWOORDING	3
1.1	LEESWIJZER.....	3
2	 ENERGIEMANAGEMENT ACTIEPROGRAMMA	4
2.1	KWALITEITSMANAGEMENTPLAN.....	4
2.2	ENERGIEMANAGEMENTPLAN	4
2.3	ENERGIEBELEID EN DOELSTELLING	4
2.3.1	<i>Energieaspecten .....</i>	5
2.3.2	<i>Referentiejaar .....</i>	5
2.3.3	<i>Reductiedoelstellingen .....</i>	5
2.3.4	<i>Energiemanagement actieplan .....</i>	6
2.3.5	<i>Energieverbruik .....</i>	7
2.3.6	<i>Energie reductiekansen .....</i>	7
2.3.7	<i>Monitoren en beoordelen.....</i>	7
2.4	TVB MATRIX	8
2.5	BORING VAN HET KWALITEITS- EN ENERGIEMANAGEMENT ACTIEPLAN	9
2.5.1	<i>Interne audits.....</i>	9
2.5.2	<i>Externe audits .....</i>	9
2.5.3	<i>Directiebeoordeling .....</i>	9
2.5.4	<i>Feedback .....</i>	9
3	 STUURCYCLUS.....	10
4	 COMMUNICATIEPLAN	11
4.1	INTERNE BELANGHEBBENDEN.....	11
4.1.1	<i>Communicatieplan intern .....</i>	12
4.2	EXTERNE BELANGHEBBENDEN	13
4.2.1	<i>Communicatieplan extern.....</i>	14
4.3	PROJECTEN MET GUNNINGVOORDEEL	15
4.3.1	<i>Project Groningen .....</i>	15
4.4	WEBSITE	15
4.4.1	<i>Tekstuele informatie.....</i>	15
4.4.2	<i>Website SKAO .....</i>	15
5	 PARTICIPATIE SECTOR- EN KETENINITIATIEVEN	17
5.1	INVENTARISATIE SECTOR- EN KETENINITIATIEVEN	17
5.2	ACTIEVE DEELNAME	17
5.3	LOPENDE INITIATIEVEN	17

1 | Inleiding en verantwoording

VOS Roden Beheer levert (direct en indirect) producten en diensten aan opdrachtgevers die bij aanbestedingen gunningvoordeel hanteren aan de hand van de CO₂-Prestatieladder. Voor VOS Roden Beheer zijn deze opdrachtgevers voornamelijk gemeenten en lokale bedrijven. Met deze CO₂-Prestatieladder worden leveranciers uitgedaagd en gestimuleerd om de eigen CO₂-uitstoot te kennen en te verminderen. Hoe meer een bedrijf zich inspant om CO₂ te reduceren, hoe meer kans op gunning bij een opdracht.

De CO₂-Prestatieladder kent vier invalshoeken:

- A. Inzicht**
Het opstellen van een onomstreden CO₂-footprint conform de ISO 14064-1 norm en daarmee inzicht krijgen in de CO₂-uitstoot van het bedrijf.
- B. CO₂-reductie**
De ambitie van het bedrijf om de CO₂-uitstoot te verminderen.
- C. Transparantie**
De wijze waarop een bedrijf in- en extern communiceert over haar CO₂-footprint en reductiedoelstellingen.
- D. Deelname aan initiatieven**
(in sector of keten) om CO₂ te reduceren.

Elke invalshoek is onderverdeeld in vijf niveaus. Hoe hoger het niveau per invalshoek, hoe meer punten het bedrijf vergaart en des te meer gunningvoordeel het bedrijf ontvangt. Een erkende certificerende instantie beoordeelt de activiteiten en bepaalt het niveau van de CO₂-Prestatieladder. Hiervoor moeten stappen zijn gezet op alle invalshoeken van de ladder.

In dit rapport wordt de emissie-inventaris van VOS Roden Beheer besproken. Dit rapport richt zich op invalshoek A (inzicht) en invalshoek B (CO₂-reductie) van de CO₂-Prestatieladder. De CO₂-footprint geeft een inventarisatie van de totale hoeveelheid uitgestoten broeikasgassen: de GHG-emissies. Daarnaast geeft het inzicht in de herkomst van deze emissies met een verdeling naar directe en indirecte GHG-emissies (respectievelijk scope 1 en scope 2).

1.1 Leeswijzer

Dit document is ter bewijsvoering van de eisen van de CO₂-Prestatieladder. Per hoofdstuk wordt een eis behandeld. Hieronder een leeswijzer.

HOOFDSTUK IN DOCUMENT		EIS IN CO ₂ -PRESTATIELADDER
Hoofdstuk 2	Energiemanagement actieprogramma	2.C.2, 3.B.2, 4.A.2.
Hoofdstuk 3	Stuurcyclus	2.C.2
Hoofdstuk 4	Communicatieplan	2.C.3
Hoofdstuk 5	Participatie sector- en keteninitiatief	3.D.1 en 3.D.2

Tabel 1: Leeswijzer

2 | Energiemanagement actieprogramma

In dit hoofdstuk wordt aan het kwaliteitsmanagementplan (eis 4.A.2) en het energiemangement actieplan (eis 3.B.2) van Vos Groenverzorging vormgegeven.

2.1 Kwaliteitsmanagementplan

Het kwaliteitsmanagementplan gaat in op het borgen en verbeteren van de kwaliteit van de CO₂-footprint. De algemene doelstelling van het kwaliteitsmanagementplan is om continue verbetering van efficiënte en effectieve omgang met energie en een vermindering van de CO₂-uitstoot van de organisatie activiteiten te waarborgen.

Daarnaast geeft het kwaliteitsmanagementplan inzicht in de procedures, het meten en rapporteren van de CO₂-footprint. Met het kwaliteitsplan wordt er geborgd dat een volledige, betrouwbare en actuele consolidatie van de energieprestaties van Vos Groenverzorging kan plaatsvinden. Er wordt inzicht verschafte in de energieprestaties van de totale organisatie en de totale CO₂-emissies als gevolg ervan. Met het kwaliteitsmanagementplan als middel beoogt Vos Groenverzorging kwaliteit van de data te borgen en te verbeteren in de organisatie en de prestaties te verbeteren.

2.2 Energiemanagementplan

De NEN-EN-ISO 50001 dient als richtlijn voor het opzetten van het Energiemanagement actieplan. Met de introductie van een energiemanagementsysteem wordt geborgd dat een volledige, betrouwbare en actuele consolidatie van de energieprestaties van Vos Groenverzorging kan plaatsvinden. Kern van het energie- en kwaliteitsmanagementplan is continue evaluatie van de activiteiten en geconstateerde afwijkingen om verbeteringen te realiseren en zijn dan ook opgesteld volgens de Plan-Do-Check-Act cyclus zoals deze is opgenomen in de NEN-EN-ISO 50001.

2.3 Energiebeleid en doelstelling

Naast omzet- en winstgroei zijn voor VOS Roden Beheer evenzeer personeelsbeleid, veiligheid, welzijn en milieu van essentieel belang.

De verantwoordelijkheden op het gebied van veiligheid, gezondheid en milieu vormen dan ook een integraal onderdeel van de bedrijfsvoering van VOS Roden Beheer.

Het belang van duurzaamheid is tegenwoordig een belangrijk gegeven. Om hier bewust mee om te gaan streven wij naar een CO₂-bewuste bedrijfsvoering, om van daaruit een voortdurende verbetering van ons emissiereductiebeleid en een groeiende bewustwording van de medewerkers op de te reduceren emissies van onze activiteiten te realiseren.

Ons energiebeleid is gericht op het zo optimaal inzetten van onze machines en andere bedrijfsmiddelen zodat we ons werk kunnen doen met een zo laag mogelijk energieverbruik. Met een lager energieverbruik snijdt het mes aan 2 kanten: een lager energieverbruik is goed voor het milieu vanwege de lagere CO₂-uitstoot. Daarbij zijn er door het optimaal inzetten van de bedrijfsmiddelen lagere operationele kosten.

Naast dit energiebeleid is er ook een doelstelling om het energieverbruik van de processen en werkzaamheden te verlagen doormiddel van het nemen van reductiemaatregelen om deze te verlagen.

De algemene doelstelling van het energiemanagementsysteem is om te komen tot een continue verbetering van de energie-efficiëntie en vermindering van de CO₂-uitstoot van de bedrijfsactiviteiten.

Hierbij dient te worden opgemerkt dat door fluctuerende hoeveelheid werk en de samenstelling van de werkzaamheden (inzet materieel) het absolute energieverbruik hoger kan zijn, terwijl het relatieve verbruik wel degelijk lager is.

De specifieke doelstelling is om het energieverbruik in 2021 met 10% te verlagen ten opzichte van 2018. Hierbij wordt uitgegaan van dezelfde hoeveelheid werk per jaar (omzet, draaiuren, kilometers en activiteitensoort) is uitgevoerd als in 2018. Hierdoor wordt de reductiedoelstelling gerelateerd aan het aantal gewerkte uren.

2.3.1 Energieaspecten

De eerste stap is het inzichtelijk maken van de energieverbruikers van de organisatie en de keten waarin de onderneming actief is. Op basis van dit inzicht kan er worden gekeken op welke aspecten er resultaat valt te behalen in de reductie van CO₂-uitstoot. Dit inzicht is verwerkt in de verschillende rapportages. Periodiek (één keer in de 6 maanden) wordt deze lijst beoordeeld en getoetst op actualiteit van de werkelijke energiestromen.

2.3.2 Referentiejaar

Er is gekozen om de CO₂-footprint van 2018 te gebruiken als referentiejaar. De CO₂-emissie is uitgevoerd conform het gestelde in dit document. De betrouwbaarheid wordt gecontroleerd door een interne audit. Vanuit de geconstateerde kansen wordt gekeken welke onderdelen in aanmerking komen voor het formuleren van doelstellingen. De directie stelt uiteindelijk de doelstelling vast.

2.3.3 Reductiedoelstellingen

De algehele reductiedoelstelling wordt geformuleerd tot 2021. Vanuit deze vastgestelde algehele reductiedoelstelling is een plan van aanpak opgesteld. In dit plan worden de maatregelen benoemd die worden genomen om de doelstelling te halen en welke afdelingen verantwoordelijk zijn voor de realisatie van de maatregelen. Het overzicht van te nemen maatregelen en verantwoordelijke afdelingen staan vermeldt in het Excelbestand met CO₂-reducerende maatregelen.

2.3.4 Energiemanagement actieplan

In onderstaande tabel wordt weergegeven op welke wijze, wanneer en door wie de gegevens voor de CO₂-footprint geïnventariseerd worden.

EMISSIESTROOM	EENHEID	BRON	VERANTWOORDELIJKE AFDELING	WANNEER	BIJ WIE AAN TE LEVEREN
Gas - Vastgoed	m ³	Uitlezen meterstanden	Directie	Q1, Q3	Ronnie van der Vinne/ Hillie Vos
Brandstof wagenpark - Diesel - Benzine - AdBlue - Elektra - CNG	Liter kWh	Rapportages/tankpassen	Directie	Q1, Q3	Ronnie van der Vinne/ Hillie Vos Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.
Brandstof materieel - Diesel - Benzine - Aspen	Liter	Rapportages/tankpassen	Directie	Q1, Q3	Ronnie van der Vinne/ Hillie Vos Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.
Elektra - Vastgoed	kWh	Uitlezen meterstanden	Directie	Q1, Q3	Ronnie van der Vinne/ Hillie Vos Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.

Tabel 2: Verdeling verantwoordelijkheden gegevensverzameling 2021

2.3.5 Energieverbruik

Twee keer per jaar (elke 6 maanden) brengt Vos Groenverzorging haar energieverbruik in beeld. De uitvoering van deze inventarisatie vindt plaats conform ISO-14064-1, het GHG-protocol voor scope 1 en 2 en de eventuele vereisten vanuit de CO₂-Prestatieladder. Tevens wordt er beoordeeld of de organisatorische grens nog actueel is.

De bedrijfsleider is verantwoordelijk voor het uitvoeren van de inventarisatie, geassisteerd door de administratie. Voor de inventarisatie wordt er gebruik gemaakt van een datasheet, waarin de conversiefactoren zijn opgenomen. De onderbouwing van de gegevens in het datasheet wordt verzameld in de CO₂-map op het netwerk. Nadat de inventarisatie voor de betreffende periode heeft plaatsgevonden, voert de bedrijfsleider samen met de adviseur een kwaliteitscontrole uit op de data. Zij beoordelen of de organisatiegrenzen juist zijn, de gegevens onder de juiste scope zijn verwerkt en of de juiste conversiefactoren zijn gehanteerd.

2.3.6 Energie reductiekansen

Iedereen binnen VOS Roden Beheer kan ideeën voor energie/CO₂-reductie aandragen via de e-mail en/of informeel overleg. Daarnaast worden er periodiek tool-box meetings gehouden met CO₂ en de reductie van de uitstoot als onderwerp. Deze energie/CO₂-reductie kansen worden besproken in het CO₂-overleg en daar gewogen op effectiviteit. Indien blijkt dat zij mogelijk effectief zijn, worden zij toegevoegd aan het energie audit verslag.

2.3.7 Monitoren en beoordelen

Twee keer per jaar wordt de voortgang van de reductiedoelstelling en de afgeleide maatregelen en het jaarplan gemonitord door de projectleider. De projectleider rapporteert de resultaten aan de deelnemers van het projectteam. Jaarlijks wordt er een samenvatting van de resultaten weergegeven in een Managementoverzicht. Dit overzicht omvat minimaal:

- ✓ Een overzicht van het energieverbruik en de CO₂-emissies per scope
- ✓ Een vergelijking van het energieverbruik ten opzichte van het referentiejaar
- ✓ Een analyse van opvallende toe- en afnames van het verbruik en/of CO₂-emissie
- ✓ De voortgang van en de prognose voor het behalen van de reductiedoelstelling en eventuele aanbevelingen voor preventieve of corrigerende maatregelen
- ✓ De status van eerdere preventieve of corrigerende maatregelen
- ✓ Algemene ontwikkelingen

Op basis van deze rapportage beslist de directie of bijsturing van de doelstellingen en/of aanpassing van het jaarplan noodzakelijk is.

2.4 TVB Matrix

	Taak-verantwoordelijkheid-bevoegdheid	Frequentie	Directeur	Bedrijfsleider / Projectleider	Webbeheerder	Externe adviseur
Inzicht						
Verzamelen gegevens emissie inventaris	t	halfjaarlijks	x			
Collegiale toets op emissie inventaris	t	halfjaarlijks	x			
Accorderen van emissie inventaris	b	jaarlijks	x			
Opstellen emissie inventaris rapport	t	jaarlijks	x			x
Evaluatie op inzicht: energie-beoordeling	t+v	jaarlijks	x			x
Reductie						
Uitvoeren onderzoek naar energiereductie	t+v	halfjaarlijks	x			x
Bepalen CO ₂ -reductiemaatregelen	t	halfjaarlijks	x			x
Bepalen CO ₂ -reductiedoelstellingen	t	jaarlijks	x			x
Accorderen van doelstellingen	b	jaarlijks	x			
Realiseren CO ₂ -reductie doelstellingen	v	continu	x	x		
Monitoring & evaluatie voortgang CO ₂ -reductie	t+v	halfjaarlijks	x			x
Communicatie						
Aanleveren informatie nieuwsberichten	t	halfjaarlijks	x			
Actualiseren website	t+b	halfjaarlijks			x	
Actualiseren pagina SKAO-website	t+b	jaarlijks				x
Bijhouden interne communicatie	t+b	halfjaarlijks	x			
Goedkeuren van interne communicatie	b	halfjaarlijks	x			
Goedkeuren van externe communicatie	b	halfjaarlijks	x			
Participatie						
Inventarisatie mogelijk relevante initiatieven	t	halfjaarlijks	x			
Besluit deelname initiatieven	b	jaarlijks	x			
Deelname aan sectorinitiatieven	v	continu	x			
Overig						
Eindredactie CO ₂ -dossier	v	continu	x			
Voldoen aan eisen CO ₂ -Prestatieladder	v	continu	x			
Uitvoeren Interne Audit CO ₂ -reductiesysteem	t	halfjaarlijks				x
Rapporteren aan management	b	halfjaarlijks	x			
Besluitvorming over CO ₂ -reductiebeleid	v	halfjaarlijks	x			

Tabel 3: TVB-Matrix 2021

2.5 Borging van het kwaliteits- en energiemangement actieplan

VOS Roden Beheer beschikt over een veiligheidsmanagementsysteem op basis van VCA**/ISO. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij de KAM-coördinator. Het kwaliteits- en energiemangement actieplan staan naast het veiligheidsmanagementsysteem. Beide onderdelen worden hierdoor meegenomen in het systeem van interne en externe audits en de jaarlijkse directiebeoordeling.

2.5.1 Interne audits

Jaarlijks wordt er een interne audit uitgevoerd. Deze audits zijn gericht op het toetsen van de effectieve en doelmatige implementatie van het energiebeleid. Daarnaast heeft het als doel om de kwaliteit van de CO₂-footprint te verhogen en een betrouwbaar beeld te krijgen van de voortgang van de reductiedoelstellingen van VOS Roden Beheer. De interne audit richt zich op de manier waarop de gegevens zijn verzameld en verwerkt. De interne auditor stelt een audit rapport op met daarin de bevindingen van de interne audit. Er wordt verhoogde aandacht besteed aan de volgende zaken:

- ✓ Kan de CO₂-emissie inventarisatie worden geverifieerd met tenminste een beperkte mate van zekerheid
- ✓ Voldoet de inventarisatie aan de eisen gesteld in ISO14064-1
- ✓ Zijn de juiste gegevens gebruikt bij het opstellen van de CO₂-footprint (steekproefsgewijs facturen en verbruik gegevens met elkaar vergelijken)
- ✓ Aan welk niveau van de CO₂-Prestatieladder wordt er voldaan

Aanbevelingen uit de audits worden meegenomen in het jaarplan ter verbetering van het systeem.

2.5.2 Externe audits

Jaarlijks wordt VOS Roden Beheer door een externe auditor onderzocht of zij voldoet aan de eisen van de CO₂-prestatieladder voor het niveau waarvoor VOS Roden Beheer is gecertificeerd.

2.5.3 Directiebeoordeling

Jaarlijks vindt er een beoordeling plaats door de directie van het kwaliteitsmanagementsysteem op geschiktheid, passendheid en doelmatigheid. Hier wordt een rapportage van gemaakt, dat dienstdoet als kwaliteitsregistratie. De output van de management review is een jaarplan met daarin vermelde doelstellingen en/of verbeteringen voor het nieuwe jaar.

2.5.4 Feedback

Aan de hand van de input uit de vorige fases en het evaluatierapport van de management review kunnen doelstellingen, indien noodzakelijk worden bijgesteld en kunnen er vervolgcacties worden uitgezet om de verbeteringen te realiseren. Dit is nodig om continue verbetering van het CO₂-managementsysteem te bevorderen. De terugkoppeling van de uitkomsten wordt zowel mondeling als schriftelijk naar betrokkenen verzorgd. Zij dragen zorg voor het nemen van corrigerende/preventieve maatregelen binnen hun eigen organisatieonderdeel.

3 | Stuurcyclus

Het CO₂-beleid kent cycli van een half jaar, waarin de volgende zaken geïnventariseerd worden:

- ✓ De gegevens voor de CO₂-footprint verzameld worden;
- ✓ Beoordeeld wordt of de emissiefactoren nog actueel zijn;
- ✓ Er significante veranderingen in de organisatie zijn welke een impact op de footprint kunnen hebben;
- ✓ Beoordeeld wordt of herberekening van emissies van voorgaande jaren vanwege deze veranderingen nodig is;
- ✓ De voortgang van de CO₂-reductie en behalen van de doelstelling bepaald wordt.

Vervolgens wordt beoordeeld of sturing op de doelstelling en maatregelen nodig is, in de vorm van het aanscherpen van de doelstelling wanneer deze (te) eenvoudig behaald wordt, of in de vorm van het nemen van extra maatregelen wanneer bepaalde maatregelen niet mogelijk bleken te zijn en de doelstelling niet gehaald dreigt te worden. Hierover wordt vervolgens intern en extern gecommuniceerd. Daarnaast wordt de nuttige toepassing van het sector- of keteninitiatief in de afgelopen periode geëvalueerd. Hieronder is een zogenoemde PDCA-cyclus weergegeven, waarin de verschillende fasen van het CO₂-reductiebeleid zijn weergegeven.

Figuur 1: PDCA-cyclus

4 | Communicatieplan

In dit deel van het document wordt aangegeven op welke momenten er wordt gecommuniceerd over het CO2-reductiesysteem van VOS Roden Beheer.

4.1 Interne belanghebbenden

Interne belanghebbenden zijn de medewerkers en het management van VOS Roden Beheer. Deze zullen op de hoogte gehouden worden via nieuwsberichten. Het management zal daarnaast betrokken zijn bij de besluitvorming van de te nemen reductiemaatregelen, de voortgang van de CO2-reductie en overige hoofdzaken van het CO2-reductiebeleid.

4.1.1 Communicatieplan intern

WAT (Boodschap)	WIE (uitvoerders)	HOE (Middelen)	DOEL- GROEP	WANNEER	WAAROM (doelstelling)
CO ₂ -footprint van bedrijf en projecten met gunningvoordeel	Verantwoordelijke CO ₂ -reductie	Toolbox	Intern	Q3 en Q1	Bewustwording van de CO ₂ -footprint intern vergroten
CO ₂ -reductiedoelstellingen + voortgang en maatregelen voor bedrijf en projecten met gunningvoordeel	Verantwoordelijke CO ₂ -reductie	Toolbox en gesprekken	Intern	Q3 en Q1	Bewustwording van de doelstelling en maatregelen onder medewerkers vergroten
Mogelijkheden voor individuele bijdrage, huidig energiegebruik en trends binnen het bedrijf en projecten	Verantwoordelijke CO ₂ -reductie	Toolbox en gesprekken	Intern	Q3 en Q1 (ook afhankelijk van toolbox en gesprek)	Betrokkenheid medewerkers stimuleren en medewerkers aanzetten tot CO ₂ -reductie

4.2 Externe belanghebbenden

Hieronder worden de externe belanghebbenden opgenoemd. Dit zijn partijen die belang hebben bij reductie van energie en van de meest materiële CO₂-emissies. Tevens zijn het potentiële partners om mee samen te werken aan CO₂-reductie. Communicatie aan de externe belanghebbenden vindt plaats via de website van VOS Roden Beheer en via externe mailing.

Externe belanghebbenden	Belang CO ₂ -beleid & kennisniveau
Gemeente Groningen	Hoge kennis van CO ₂ -reductie; voeren zelf ook een CO ₂ -reductiebeleid alleen niet met de CO ₂ -Prestatieladder. Hebben de ambitie om CO ₂ -neutraal te worden en vragen prestatieladder bij aanbestedingen.
Brandweer Groningen	Matige kennis van CO ₂ -reductie; voert zelf geen CO ₂ -reductiebeleid dus vooral de praktische kennis hiervan ontbreekt.
Provincie Groningen	Hoge kennis van CO ₂ -reductie; voeren zelf ook een CO ₂ -reductiebeleid alleen niet met de CO ₂ -Prestatieladder.
Provincie Drenthe	Hoge kennis van CO ₂ -reductie; voeren zelf ook een CO ₂ -reductiebeleid alleen niet met de CO ₂ -Prestatieladder.

Tabel 4: Externe belanghebbenden in 2021

4.2.1 Communicatieplan extern

WAT (Boodschap)	WIE (uitvoerders)	HOE (Middelen)	DOEL- GROEP	WANNEER	WAAROM (doelstelling)
CO ₂ -footprint van bedrijf en projecten met gunningvoordeel	Verantwoordelijke CO ₂ -reductie	Website	Extern	Q3 en Q1	Bewustwording van de footprint onder externe partijen vergroten
CO ₂ -reductiedoelstellingen + voortgang en maatregelen voor bedrijf en projecten met gunningvoordeel	Verantwoordelijke CO ₂ -reductie	Website	Extern	Jaarlijks	Bekendheid van de doelstelling en maatregelen onder externe partijen vergroten
Communicatieberichten	Verantwoordelijke CO ₂ -reductie	Website	Extern	Q3 en Q1	Betrokkenheid externe belanghebbenden stimuleren
Website updaten	Verantwoordelijke CO ₂ -reductie	Website	Extern	Q3 en Q1	Documenten updaten
Publicatieplicht SKAO	Verantwoordelijke CO ₂ -reductie	Website SKAO	SKAO	Jaarlijks	Publiceren van documentatie van eis 3.D.1 en jaarlijks updaten maatregelenlijst

Tabel 5: Communicatieplan 20xx voor externe belanghebbenden

4.3 Projecten met gunningvoordeel

Communicatie over het CO₂-beleid van VOS Roden Beheer betreft niet alleen het beleid van het bedrijf als geheel, maar ook het beleid ten aanzien van projecten die aangenomen zijn met gunningvoordeel. Bij deze projecten zal specifiek gecommuniceerd worden over de CO₂-uitstoot van het project als ook over de doelstelling en de voortgang in CO₂-reductie. Dit zal hoofdzakelijk gebeuren via de algemene communicatieberichten van het bedrijf. Waar nodig wordt dit aangevuld met communicatie via het werkoverleg van het project.

4.3.1 Project Groningen

Op dit moment voert Vos Groenverzorging een project met gunningvoordeel uit.

Externe belanghebbenden voor dit project zijn opgenomen in de tabel met externe belanghebbenden van de organisatie. Interne belanghebbenden zijn de medewerkers van Vos Groenverzorging en de projectleiding.

4.4 Website

Op de website van VOS Roden Beheer is een pagina ingericht over het CO₂-reductiebeleid van het bedrijf. Op deze pagina wordt de nodige informatie over het CO₂-beleid weergegeven en zijn de laatste versies van de documenten terug te vinden.

4.4.1 Tekstuele informatie

Op de CO₂-Prestatieladder pagina op de website bevindt zich te allen tijde up-to-date informatie over:

- ✓ Het CO₂-reductiebeleid;
- ✓ De CO₂-footprint;
- ✓ De CO₂-reductiedoelstellingen (en de voortgang hiervan);
- ✓ De CO₂-reductiesubdoelstellingen (en de voortgang hiervan);
- ✓ De CO₂-reductiemaatregelen (en de voortgang hiervan);
- ✓ Acties en initiatieven waarvan de organisatie deelnemer of oprichter is;
- ✓ Een verwijzing naar de webpagina op de website van de SKAO;

De voortgang zal beschreven worden middels het publiceren van de halfjaarlijkse communicatieberichten. Om daadwerkelijk transparant te kunnen zijn over deze voortgang, zullen de communicatieberichten minimaal twee jaar op de website zichtbaar blijven. Tevens bevinden zich op deze pagina te allen tijde de meest actuele versies van onderstaande documenten (te downloaden als PDF).

- ✓ Communicatieberichten
- ✓ CO₂-beleidsdocument
- ✓ Certificaat CO₂-Prestatieladder

Van het CO₂-beleid, het CO₂-Managementplan, het CO₂-Reductieplan en overige vereiste stukken ligt een getekend exemplaar ter inzage op kantoor.

4.4.2 Website SKAO

Op de website van de SKAO bevinden zich te allen tijde de meest actuele versies van onderstaande documenten:

- ✓ Actieve deelname initiatieven
  - ✓ Ingevulde maatregelenlijst
- (eis 3.D.1)

Op de website van de SKAO dient elk document een PDF te zijn met vermelding van een versienummer, een handtekening van de autoriserende verantwoordelijke manager en de autorisatiedatum.

5 | Participatie sector- en keteninitiatieven

Vanuit de CO₂-Prestatieladder wordt gevraagd om deelname aan een sector- of keteninitiatief. De organisatie dient zich daarbij op de hoogte te stellen van de initiatieven die binnen de branche spelen.

5.1 Inventarisatie sector- en keteninitiatieven

Om te bekijken welke sector- en keteninitiatieven relevant zouden kunnen zijn voor Vos Groenverzorging is de website van de SKAO geraadpleegd (https://www.skao.nl/initiatieven_programma). Hier is een compleet overzicht van alle initiatieven en reductieprogramma's te vinden. Eventuele geschikte initiatieven zijn besproken met de projectleider en met het management. Aangezien Vos Groenverzorging aan meerdere initiatieven deelneemt is dit alleen ter inspiratie geraadpleegd.

Jaarlijks wordt er door de projectleider en het management geëvalueerd of deelname aan de initiatieven nog steeds als relevant en actueel wordt gezien en/of dat er eventuele andere geschikte initiatieven van toepassing kunnen zijn.

5.2 Actieve deelname

De gedachte achter deelname aan een initiatief is dat door interactie met andere bedrijven en overheden informatie kan worden uitgewisseld en in samenwerking nieuwe ideeën en ontwikkelingen op het gebied van CO₂-reductie tot stand kunnen komen. Vanuit dit doel vraagt de norm van de SKAO om een actieve deelname, middels bijvoorbeeld werkgroepen. Verslagen van bijeenkomsten en van overlegmomenten en presentaties van de organisatie in de werkgroep kunnen tegenover de auditor dienen als bewijs van actieve deelname.

Mocht een initiatief waaraan wordt deelgenomen op zeker moment niet meer relevant zijn voor de organisatie (wanneer gedurende een half jaar of langer geen voortgang in het initiatief of actieve deelname aangetoond kan worden) en de deelname wordt beëindigd, dan kan de inventarisatie van de initiatieven dienen als bron voor het kiezen van deelname aan een ander initiatief.

5.3 Lopende initiatieven

Cumela

Door VOS Roden Beheer wordt deelgenomen aan Cumela. Het sectorinitiatief 'Sturen op CO₂' is in het najaar van 2014 gestart. Cumela bedrijven die gecertificeerd zijn of bezig zijn met het certificeren voor de CO₂-prestatieladder kunnen deelnemen aan dit meerjarige initiatief. Tijdens de bijeenkomsten wordt kennis aangereikt en wisselen de deelnemers uitgebreid informatie met elkaar uit over relevante onderwerpen. Deelnemers ontvangen studiemateriaal inzake CO₂-reductie ontvangen en hebben gratis toegang tot een telefonisch spreekuur over het thema. Tevens worden de onderwerpen zodanig gekozen dat de invalshoeken A, B en C van de norm aan bod komen.

Door deelname aan het sectorinitiatief zijn de deelnemende bedrijven beter in staat hun CO₂-emissie te reduceren en hun certificaat op een eenvoudige manier verlengen. De onderwerpen die per bijeenkomst aan bod komen zijn enerzijds gericht op het sturen van ondernemers op CO₂. Denk hierbij aan technische toepassingen en bespreken van praktische uitdagingen waar bedrijven mee te maken hebben. Daarnaast worden in de regionale bijeenkomsten ook groepsopdrachten besproken; aangesloten bedrijven moeten namelijk initiatief nemen (en houden) wat betreft sturen op CO₂.

Tevens wordt tijdens de bijeenkomsten aandacht besteed aan de Prestatieladder en nieuws en ontwikkelingen rond de norm.

In de toekomst zullen we de deelname aantonen middels:

- Verslagen, deelnemerslijsten en bewijs betaling contributie

Netwerkbijeenkomst Ondernemend Noordenveld

VOS Roden Beheer neemt deel aan de netwerkbijeenkomst ondernemend Noordenveld. OCN/Parkmanagement, Ik ben Drents Ondernemer, gemeente Noordenveld en provincie Drenthe organiseren deze bijeenkomsten. De bijeenkomst staat geheel in het teken van duurzaam en maatschappelijk verantwoord ondernemen. Hierbij zullen o.a. verschillende lokale ondernemers presenteren wat zij al hebben gedaan om te verduurzamen. De ochtend wordt afgesloten met een netwerklunch waar iedereen met elkaar in gesprek kon gaan.

- Uitnodiging netwerkbijeenkomst Ondernemend Noordenveld

Ledenvergadering Zakenkring Roden

VOS Roden Beheer is lid van Zakenkring Roden. VOS Roden Beheer neemt deel aan de ledenvergadering die geheel in het teken van energiebesparing en CO₂-reductie heeft gestaan.

- Bevestiging van deelname aan de ledenvergadering zakenkring over CO₂-reductie

Hieronder wordt de begroting beschreven voor het jaar 2021:

Omschrijving	Eenheid	Budget
Inzet medewerkers	16 uur (€ 100,- per uur)	€ 1.600,00
Contributie	Jaarlijks	€ 890,00
Totaal		€ 2.490,00

Tabel 6: Begroting 2021 voor sector- en keteninitiatieven

Bovenstaande deelnames worden jaarlijks geëvalueerd en besproken in de directiebeoordeling. Tevens wordt hierbij het jaarlijkse budget geaccordeerd.

Disclaimer & Colofon

Uitsluiting van juridische aansprakelijkheid

Hoewel de informatie in dit rapport afkomstig is van betrouwbare bronnen en exceptionele zorgvuldigheid is betracht tijdens het samenstellen van deze rapportage kunnen De Duurzame Adviseurs geen juridische aansprakelijkheid aanvaarden voor fouten, onnauwkeurigheden, ongeacht de oorzaak daarvan en voor schade als gevolg daarvan. De borging en uitvoering van de opgestelde beoogde doelen en maatregelen aanwezig in dit rapport liggen bij de verantwoordelijkheid van de opdrachtgever. Voor het niet behalen van doelen en/of het onjuist aanleveren van data door de opdrachtgever, kunnen De Duurzame Adviseurs niet aansprakelijk worden gesteld.

In geen enkel geval zijn De Duurzame Adviseurs, haar eigenaren en/of medewerkers aansprakelijk ten aanzien van indirecte, immateriële of gevolgschade met inbegrip van gederfde winst of inkomsten en verlies van contracten of orders.

Bescherming intellectueel eigendom

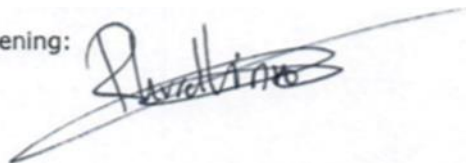
Het auteursrecht op dit document berust bij De Duurzame Adviseurs of bij derden welke bij toestemming deze documentatie beschikbaar hebben gesteld aan Vos Groenverzorging. Vermenigvuldiging in wat voor vorm dan ook is alleen toegestaan door voorafgaande toestemming door De Duurzame Adviseurs.

Ondertekening

Auteur(s):	Justin Sol, De Duurzame Adviseurs
Kenmerk:	CO2-MANAGEMENTPLAN N3 2021
Datum:	1-6-2020
Versie:	1.1
Verantwoordelijke manager:	Ronnie van der Vinne

Handtekening autoriserende manager:

Handtekening:

Ronnie van der Vinne – Vos Groenverzorging